

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru ratificarea Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 21 martie 2014 și 27 iunie 2014

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Proiectul de act normativ a fost inițiat în baza art. 6 din Legea nr. 276/2011 privind procedura prin care România devine parte la tratatele încheiate între Uniunea Europeană și statele membre, pe de o parte, și state terțe sau organizații internaționale, pe de altă parte, coroborat cu art. 19 din Legea nr. 590/2003 privind tratatele, și are drept scop ratificarea Acordului de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 21 martie 2014 și 27 iunie 2014. După ratificare, partea română va informa cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării în vigoare a Acordului-cadru.

1. Descrierea situației actuale

La 22 ianuarie 2007, Comisia Europeană a fost autorizată de către Consiliu să demareze negocieri pentru încheierea unui nou acord consolidat între Uniunea Europeană și Ucraina, acord care va înlocui Acordul de Parteneriat și Cooperare (1998). Negocierile asupra unui nou acord consolidat Uniunea Europeană-Ucraina au demarat la 5 martie 2007. La Summit-ul Uniunea Europeană-Ucraina de la Paris, din 9 septembrie 2008, s-a decis ca noul acord, pentru care negocierile erau în derulare din martie 2007, să fie un Acord de Asociere, care să includă, ca parte integrantă, un Acord Aprofundat și Cuprinzător de Comerț Liber (DCFTA). Negocierile pentru DCFTA au început în februarie 2008, urmare aderării Ucrainei la Organizația Mondială a Comerțului.

Negocierile în vederea încheierii Acordului de Asociere au fost finalizate la Summit-ul Uniunea Europeană-Ucraina din 19 decembrie 2011, de la Bruxelles, într-un context politic tensionat, marcat de procesele intentate fostului premier ucrainean Iulia Timoșenko și de preocupările Uniunii privind aplicarea selectivă a justiției. Ulterior, Acordul de Asociere, împreună cu prima și ultima pagină a DCFTA au fost parafate la 30 martie 2012, iar parafarea integrală a DCFTA a

avut loc la 19 iulie 2012.

Inițial semnarea Acordului a fost prevăzută inițial pentru Summit-ul de la Vilnius, care a avut loc în perioada 28-29 noiembrie 2013¹, însă situația politică de pe plan intern a Ucrainei a dus la refuzul semnării de către aceasta cu acel prilej.

Ulterior, în contextul evenimentelor pe plan intern soldate cu schimbarea de regim de la Kiev, precum și al evoluției relațiilor între Ucraina și Federația Rusă (anexarea Crimeii) au fost semnate în marja Consiliului European din data de 20-21 martie 2014 părțile politice ale Acordului (preambulul, titlurile I, II și VII)², precizându-se în Actul Final al summit-ului extraordinar între UE, statele membre și Ucraina privind Acordul de Asociere că acordul este unic, însă este materializat prin două instrumente conexe. Semnarea restului prevederilor Acordului de Asociere (Titlurile III, IV, V, și VI, precum și Titlul VII, menționat doar în ceea ce privește aplicarea provizorie, împreună cu Anexele și Protocoalele aferente Acordului de asociere) au fost semnate cu ocazia Consiliului European din 27 iunie a.c., odată cu semnarea acordurilor de asociere cu Republica Moldova și Georgia.

Dispozițiile acestui acord cadru sunt, în linii mari, cele întâlnite și în alte acorduri de asociere încheiate sau aflate în curs de negociere de Uniunea Europeană cu state terțe și sunt structurate în mai multe titluri și un preambul. Astfel, preambulul acordului statuează opțiunea europeană a Ucrainei și face trimitere la democrație, respectarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a statului de drept, ca valori fundamentale pe care se bazează asocierea politică și integrarea economică a Uniunii Europene cu Ucraina. De asemenea este menționat angajamentul privind celelalte valori comune privind drepturile omului, inclusiv ale persoanelor aparținând minorităților naționale, non-discriminarea persoanelor aparținând minorităților naționale, libertățile fundamentale, buna guvernare; promovarea independenței, suveranității, integrității teritoriale și inviolabilității frontierelor; promovarea cooperării trans-frontaliere și a cooperării inter-regionale; consolidarea cooperării în domeniul protecției mediului.

Titlul I menționează principiile generale ale cooperării dintre Părți, în timp ce Titlul II se referă la dialogul politic, reforme și cooperarea în domeniul politicii externe și de securitate cu accent pe aspectele privind aprofundarea asocierii politice și sporirea convergenței și a eficacității politice și a politicii de securitate, precum și consolidarea cooperării și a dialogului între părți cu privire la securitatea internațională și la gestionarea crizelor în lume, îndeosebi pentru a aborda problemele și principalele amenințări la nivel mondial și regional.

Titlul III se referă la aspectele privind spațiul de libertate, securitate și justiție, cuprinzând elementele care se regăsesc în general în acordurile de acest gen încheiate de Uniune (cooperarea judiciară, în materie de migrație, azil, gestionarea frontierelor, protecția datelor cu caracter personal, circulația persoanelor, lupta împotriva traficului ilicit de droguri, a spălării de bani și a

¹ În acest sens a fost aprobat memorandumul nr. H 2-3/1640/01.11.2013

² Doc. CONS nr. 7778-14 din 15 martie. Procedura internă la nivelul României s-a derulat în baza Memorandumului nr. H 2-3/504/18.03.2014, semnat de Președintele Traian Băsescu

finanțării terorismului.

Titlul IV stabilește aspectele privind cooperarea comercială, incluzând prevederi vizând tratamentul național și accesul pe piață al bunurilor, eliminarea taxelor vamale, a redevențelor și a altor impuneri, regimul vamal, comerțul cu servicii, comerțul electronic, circulația capitalurilor, drepturile de proprietate intelectuală.

Titlul V reglementează cooperarea economică, prevederi legate de dialogul economic, gestiunea finanțelor publice, fiscalitatea și statisticile.

Titlul VI vizează cooperarea financiară și dispozițiile antifraudă iar Titlul VII se referă la aspectele instituționale, prevederi generale, finale și tranzitorii.

2. Schimbări preconizate

Acordul de asociere reprezintă un salt calitativ semnificativ în raport cu cadrul ce guverna până acum relația Ucrainei cu Uniunea (Acordul de parteneriat și cooperare, semnat în 1994 și în vigoare din 1998).

Acordul de asociere asigură intrarea într-o nouă logică a interacțiunii Ucrainei cu Uniunea Europeană, fondată pe un cadru contractual modernizat, ce preia componente esențiale ale *acquis*-ului comunitar și care se bazează pe două elemente esențiale: asocierea politică și integrarea în piața unică europeană.

Acordul de asociere include și o importantă componentă comercială (*Acord de Comerț Liber Aprofundat și Cuprinzător/ Deep and Comprehensive Free Trade Agreement - DCFTA*), care presupune nu doar liberalizarea schimburilor comerciale cu UE, ci și alinierea Ucrainei la reglementări și standarde aplicate deja pe piața comună europeană, având în vedere că cea mai mare parte a conținutului concret al DCFTA reprezintă *acquis* comunitar.

3. Alte informații

Acordul de asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni care urmează datei de depunere a ultimului instrument de ratificare sau de aprobare. Instrumentele de ratificare sau de aprobare se depun la Secretariatul General al Consiliului Uniunii Europene.

Totodată, art. 486 din Acord prevede aplicarea provizorie a dispozițiilor acestuia: „Uniunea și Ucraina convin să aplice parțial și cu titlu provizoriu prezentul acord, respectând indicațiile Uniunii, astfel cum se prevede la alineatul (4) din prezentul articol și în conformitate cu procedurile interne și legislația fiecărei părți, după caz”.

Conform art. 4 din *Decizia Consiliului privind semnarea în numele Uniunii Europene și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acesteia, pe de o parte, Ucraina, pe de altă parte, în ceea ce privește Titlurile III, IV, V, VI și VII, precum și Anexele I – XLIV și Protocoalele I – III, cu excepția*

dispozițiilor referitoare la tratamentul aplicat resortisanților țărilor terțe care lucrează cu forme legale pe teritoriul celeilalte părți, precum și în baza art. 4 din Decizia Consiliului privind semnarea în numele Uniunii Europene și aplicarea cu titlu provizoriu a Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acesteia, pe de o parte, Ucraina, pe de altă parte, în ceea ce privește Preambulul, Articolul 1 și Titlurile I, II și VII, se prevede aplicarea provizorie a următoarelor dispoziții din acord: Titlul I, Titlul II (art. 4, 5 și 6), Titlul III (articolele 14 și 19), Titlul IV (cu excepția articolului 158, în măsura în care se referă la aplicarea de sancțiuni penale în caz de nerespectare a drepturilor de proprietate intelectuală, și a articolelor 285 și 286, în măsura în care aceste dispoziții se aplică procedurilor administrative, controlului jurisdicțional și căilor de atac la nivelul statelor membre. Aplicarea provizorie a articolului 279 nu va afecta drepturile suverane ale statelor membre UE asupra resurselor lor de hidrocarburi, în conformitate cu dreptul internațional, inclusiv drepturile și obligațiile dobândite ca părți ale Convenției ONU din anul 1982 privind dreptul mării. Aplicarea provizorie a articolului 280(3) de către UE nu va afecta delimitarea existentă între competențele UE și cele ale statelor membre în ceea ce privește acordarea de autorizații pentru prospecțiuni, explorări sau exploatări de hidrocarburi), Titlul V (capitolul 1 (cu excepția articolelor 338 litera (k), 339 și 342), capitolul 6 (cu excepția articolelor 361, 362 litera (c), 364 și 365 literele (a) și (c)), capitolul 7 (cu excepția articolului 368 alineatul (3) și a articolului 369 literele (a) și (d)), capitolele 12, 17 (cu excepția articolului 404 litera (h)) și 18 (cu excepția articolelor 410 litera (b) și 411), capitolele 20, 26 și 28 și articolele 353 și 428), Titlul VI, Titlul VII (cu excepția articolului 479 alineatul (1), în măsura în care dispozițiile acestui titlu se limitează la scopul de a asigura aplicarea cu titlu provizoriu a acordului astfel cum este definită în prezentul alineat), Anexele I-XXVI, anexa XXVII (cu excepția aspectelor care privesc sectorul nuclear), anexele XXVIII-XXXVI (cu excepția punctului 3 din anexa XXXII), anexele XXXVIII-XLI, XLIII și XLIV, precum și protocoalele I-III.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impact macro-economic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Nu este cazul.

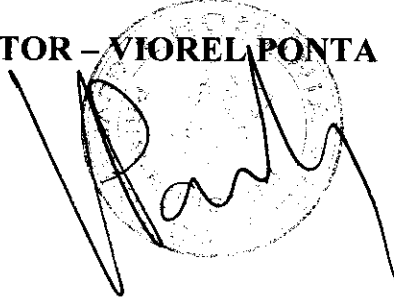
Secțiunea a 4-a Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)
Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 5-a Efectele actului normativ asupra legislației în vigoare
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Nu este cazul.
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul.
5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Nu este cazul.
6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 758/2014.
6. Alte informații Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 7-a</i> <i>Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea actului normativ</i>
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ Proiectul de act normativ a fost afișat pe pagina de internet a Ministerului Afacerilor Externe la secțiunea „transparență decizională” (http://www.mae.ro/node/2011), conform prevederilor Legii 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice Nu este cazul.
3. Alte informații Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsurile de implementare</i>
1. Măsurile de punere în aplicare a prezentului act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente Nu este cazul.
2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Președintelui României spre aprobare, pentru a fi supus Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR – VIOREL PONTA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Victor Ponta', is written over a circular official stamp. The stamp is partially obscured by the signature and the text 'VICTOR – VIOREL PONTA' which is printed across it.